

Τα Marder, τα Lynx και το πανάκριβο γερμανικό συναπάντημα...

Τσιλιόπουλος Ευθύμιος

Ο Ελληνικός Στρατός έχει έναν γερασμένο στόλο ΤΟΜΠ (Τεθωρακισμένο Όχημα Μεταφοράς Προσωπικού) και κανένα πλέον ΤΟΜΑ (Τεθωρακισμένων Οχημάτων Μάχης) μετά την απόσυρση των AMX-10. Εξαίρεση τα νεοαποκτηθέντα Marder. Το πρόβλημα είναι ότι τα υπάρχοντα μέσα αδυνατούν να συνδράμουν τεθωρακισμένες μονάδες σε στρατηγικούς ελιγμούς. Αν κάτι μάθαμε από την σύρραξη στην Ουκρανία, είναι ότι τα άρματα μάχης δεν μπορούν να επιβιώσουν μόνα τους, χωρίς πεζικό, στο σύγχρονο πεδίο μάχης. Κι αυτό, όσους αισθητήρες, αντίμετρα, θωράκιση και ταχύτητα κι αν έχουν.

Από την άλλη, φαίνεται πλέον δύσκολη η διεξαγωγή επιχειρήσεων διάσπασης με τεθωρακισμένες μονάδες και η άμυνα φαίνεται – τουλάχιστον επί του παρόντος– να ευνοείται. Εννοείται βέβαια αν οι αμυνόμενοι είναι πειθαρχημένοι, εκπαιδευμένοι και έχουν τα κίνητρα και τον ψυχισμό να αντισταθούν αποτελεσματικά. Διάφοροι διοικητές γερμανικών βαρέων αρμάτων στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, μεταξύ αυτών ο Ότο Κάριους, είχαν πει πόσο φοβούνταν τα σοβιετικά αντιαρματικά (πυροβόλα τότε), γιατί όταν πλέον τα έβλεπαν ήταν αργά, λόγω απόκρυψης.

Σήμερα τα πράγματα έχουν γίνει πολύ πιο δύσκολα, καθώς οι φορητοί σύγχρονοι αντιαρματικοί πύραυλοι επιτρέπουν την άμεση, μετά από βολή, μετακίνηση και προετοιμασία για περαιτέρω βολές. Τα

περιπλανώμενα πυρομαχικά και τα drones έχουν κάνει την επιβίωση των οχημάτων στο πεδίο της μάχης ακόμη πιο επισφαλή. Οι σχηματισμοί κρούσης του ελληνικού Δ' Σώματος Στρατού χρειάζονται σύγχρονα TOMA που να μπορούν να συμπορεύονται, ώστε το πεζικό να μπορεί να εμπλέκει τις όποιες αντιαρματικές ομάδες, υποστηριζόμενο από τα πυρά των TOMA. Έτσι να ανοίγει ο δρόμος για την δύναμη κρούσης των αρμάτων. Στην περίπτωση του γερμανικού TOMA Lynx, αυτό μπορεί να δράσει και ως καταστροφέας αρμάτων εφόσον εφοδιάζεται με αντιαρματικούς πυραύλους.

Το Συμβούλιο Αρχηγών Γενικών Επιτελείων (ΣΑΓΕ) και το Κυβερνητικό Συμβούλιο Εξωτερικών και Άμυνας (ΚΥΣΕΑ) συζήτησαν τα εξοπλιστικά προγράμματα του Στρατού και την ολοκλήρωση της επιδιωκόμενης ελληνογερμανικής Αμυντικής Συμφωνίας. Η ελληνική κυβέρνηση ενέκρινε την απόκτηση 250 TOMA KF41 Lynx και τον εκσυγχρονισμό 123 Leopard 2A4 σε διαμόρφωση Leopard 2A7 από τις γερμανικές Rheinmetall και KMW σε συνεργασία με ελληνικές αμυντικές βιομηχανίες.

Το συνολικό κόστος φτάνει τα 3,5 δισ. Από αυτά, περίπου 2 δισ. πάνε για την απόκτηση των Lynx, η γραμμή παραγωγής των οποίων θα είναι στην Ελλάδα. Το Lynx επιδείχθηκε σε Έλληνες αξιωματικούς τον περασμένο Ιούλιο στον Αυλώνα. Η γερμανική πλευρά θα παραδώσει άμεσα στην Ελλάδα 100 τεθωρακισμένα TOMA Marder1A3 και μια άλλη παρτίδα 100 Marder θα παραδοθεί τους επόμενους μήνες, δεδομένου ότι η Γερμανία αντικαθιστά τα Marder με το νέο TOMA Puma.

Το TOMA Lynx

Το Lynx είναι TOMA για τη διεθνή αγορά. Έχει σχεδιαστεί με σπονδυλωτή θωράκιση, παρέχοντας υψηλό επίπεδο προστασίας, βελτιωμένη κινητικότητα, ισχύ πυρός και προστασία στις μονάδες πεζικού. Το Lynx αναπτύχθηκε από τη Rheinmetall, όπως και το βαρύ TOMA Puma, το οποίο υιοθετήθηκε από τον γερμανικό στρατό το 2015. Το αρχικό Lynx KF-31 IFV παρουσιάστηκε το 2016. Το 2018 παρουσιάστηκε το βελτιωμένο Lynx KF-41.

Είναι ελαφρώς μεγαλύτερο όχημα, που μπορεί να μεταφέρει περισσότερους επιβαίνοντες, έχει βαρύτερο οπλισμό και ισχυρότερο κινητήρα. Οι κατασκευαστές ισχυρίζονται ότι το Lynx KF-41 ίσως είναι το βαρύτερο και πιο προστατευμένο TOMA παγκοσμίως.

Χρησιμοποιεί διαθέσιμα απάρτια όπλου είναι δυνατόν, προκειμένου να μειωθεί το κόστος παραγωγής και συντήρησης, οπότε είναι πιο προσιτό από το Puma. Το 2020 το Lynx επιλέχθηκε από την Ουγγαρία που παρήγγειλε συνολικά 218, τα οποία θα κατασκευάζονται εκεί.

Το Lynx έχει αρθρωτό σχεδιασμό και μπορεί να διαμορφωθεί για διάφορους ρόλους. Διαθέτει μια κοινή μονάδα μετάδοσης κίνησης με μια εναλλάξιμη μονάδα αποστολής. Η μονάδα αποστολής του Lynx μπορεί να αφαιρεθεί και να αντικατασταθεί σε συνθήκες μάχης εντός οκτώ ωρών. Έτσι μπορεί να διαμορφωθεί ως όχημα διοίκησης, αναγνώρισης, επισκευής και ανάκτησης, καθώς και ως θωρακισμένο ασθενοφόρο. Το μέγιστο βάρος του αρχικού Lynx KF-31 ήταν 38 τόνοι. Εκείνη την εποχή ήταν ήδη ένα από τα βαρύτερα και πιο προστατευμένα. Η νεότερη έκδοση Lynx KF-41 ζυγίζει 44 τόνους και μπορεί σε κάποιες διαμορφώσεις να φτάσει έως 50 τόνους. Από πλευράς προστασίας θεωρείται ανώτερο και από το Puma.

Οπλισμός

Το όχημα, όπως παρουσιάστηκε στην Eurosatory 2016, ήταν εξοπλισμένο με έναν πυργίσκο Lance με σταθεροποιημένο αυτόματο πυροβόλο 30 ή 35 mm. Αυτό επιτρέπει στο Lynx να εμπλέκει στόχους σε αποστάσεις έως και 3.000 μέτρα κι όταν βρίσκεται εν κινήσει. Τοποθετημένο ομοαξονικά προς τα δεξιά έχει πολυβόλο Rheinmetall (RMG) 7,62 mm. Στο όχημα μπορεί επίσης να τοποθετηθεί, προαιρετικά εκτοξευτής κατευθυνόμενων αντιαρματικών βλημάτων Spike-LR.

Το γερμανικό Lynx

Το όχημα διαθέτει προηγμένο σύστημα ελέγχου πυρός. Ο διοικητής έχει πανοραμική θέα του πεδίου για αναζήτηση στόχων και απειλών με κάμερες TV/IR 360°. Μόλις επιλεγεί ο στόχος, το όπλο τάσσεται αυτόματα στον στόχο και ο πυροβολητής ολοκληρώνει τη διαδικασία σκόπευσης και βολής, ενώ ο διοικητής αναζητά τον επόμενο στόχο,

επιτρέποντας ταχύτερη απόκτηση και δέσμευση στόχων. Επίσης το σύστημα ελέγχου πυρός του Lynx έχει δυνατότητα αυτόματης αναγνώρισης και παρακολούθησης στόχων, δικτυωμένο με τις κάμερες. Το Lynx διαθέτει και σύστημα διαχείρισης πεδίου μάχης.

Το σκάφος και ο πυργίσκος είναι κατασκευασμένα από χάλυβα. Το βασικό μοντέλο διαθέτει μπροστινή και πλευρική προστασία έναντι βολών έως και 30 mm, ενώ έχει προστασία από πολυβόλα 14,5 mm παντού. Το αρθρωτό πρόσθετο πακέτο θωράκισης μπορεί να τοποθετηθεί για ακόμη υψηλότερο επίπεδο προστασίας. Υπολογίζεται ότι αυτό το θωρακισμένο όχημα αντέχει εκρήξεις ναρκών που ισοδυναμούν με περίπου 10 κιλά TNT οπουδήποτε κάτω από το σκάφος.

Τα μέλη του πληρώματος και το πεζικό κάθονται σε καθίσματα που απορροφούν ενέργεια. Εσωτερικά έχει επένδυση, ώστε να μην εξωστρακίζονται θραύσματα. Το όχημα είναι επίσης εξοπλισμένο με σύστημα προστασίας NBC και αυτόματο σύστημα πυρόσβεσης. Το Lynx μπορεί να εξοπλιστεί με σύστημα ενεργητικής θωράκισης, το οποίο βελτιώνει σημαντικά την ικανότητα επιβίωσης από αντιαρματικούς πυραύλους. Διαθέτει παθητικό σύστημα, το οποίο ενεργοποιεί εκτοξευτές καπνογόνων βομβίδων, αν δεχτεί καταύγαση λέιζερ. Αυτό μειώνει την πιθανότητα να χτυπηθεί από πυραύλους με ημιαυτόματη καθοδήγηση (fire and forget). Υπάρχει επίσης ένα ακουστικό σύστημα εντοπισμού σκοπευτών, το οποίο δείχνει την κατεύθυνση από όπου προέρχονται οι βολές.

Έχει συμβατική διάταξη με κινητήρα τοποθετημένο μπροστά, προστατεύοντας περαιτέρω τους επιβαίνοντες από εμπρόσθια πλήγματα. Οι οπλίτες εισέρχονται και εξέρχονται από το όχημα μέσω μιας πίσω ράμπας που λειτουργεί ηλεκτρικά. Τα Lynx χρησιμοποιούν πολλά εξαρτήματα άλλων οχημάτων της Rheinmetall. Η θέση του οδηγού και τα συστήματα που χρησιμοποιεί, καθώς και τα ηλεκτρονικά είναι από το τεθωρακισμένο όχημα Kodiak, το σύστημα φιλτραρίσματος PBX είναι από το TOMΠ Boxer, οι ερπύστριες είναι από το αυτοκινούμενο οβιδοβόλο PzH 2000. Το ασυνήθιστο χαρακτηριστικό του Lynx είναι ότι χρησιμοποιεί μπαταρίες λιθίου υψηλής χωρητικότητας που αποθηκεύουν ενέργεια, ώστε να λειτουργεί αθόρυβα για μεγάλη διάρκεια με τον κινητήρα σβηστό.

Καλό αλλά πανάκριβο

Κρίνοντας από την ουγκρική παραγγελία, η τιμή μονάδας του κάθε Lynx είναι περίπου 9.000.000 δολάρια. Αυτό το καθιστά πιο ακριβό από τα περισσότερα σύγχρονα άρματα μάχης. Η υψηλή τιμή είναι το

βασικό μειονέκτημα του Lynx. Από την άλλη, η ελληνική βιομηχανία θα αποκτήσει τεχνογνωσία και θα δημιουργηθούν θέσεις εργασίας. Βέβαια, υπάρχουν εξίσου ικανά, από πλευράς προστασίας, οχήματα που στοιχίζουν πολύ λιγότερο.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το ισραηλινό Namer, το οποίο προσφέρει θωράκιση άρματος μάχης, ζυγίζοντας πάνω από 60 τόνους. Δεν φέρει τον βαρύ οπλισμό του Lynx, αλλά φέρει ικανό σύστημα διαχείρισης μάχης. Το Namer έχει σχεδιαστεί για επιβίωση και ταχεία επισκευή, με αρθρωτή θωράκιση και PBX προστασία. Το μεγάλο ατού του είναι ότι το 2014 στοιχίζει περίπου 3.400.000 δολάρια.

ισραηλινό Namer

Ας σημειωθεί ότι προέκυψαν προβλήματα πρόσφατα με τα ακόμη ακριβότερα TOMA Puma του γερμανικού στρατού. Τα 18 που συμμετείχαν σε νατοϊκή άσκηση ετέθησαν “εκτός μάχης” λόγω τεχνικών προβλημάτων. Αν το Puma που είναι σε υπηρεσία εδώ και εννέα χρόνια έχει ακόμη προβλήματα, γιατί το Lynx να μην παρουσιάσει αντίστοιχα; Επιπλέον τα προβλήματα των Puma ανάγκασαν τους Γερμανούς να σταματήσουν την παραγωγή μέχρι να τα επιλύσουν και μέχρι τότε θα συνεχίσουν να χρησιμοποιούν τα Marder. Οπότε τίθεται το ερώτημα αν θα υπάρχουν Marder για διάθεση στον ελληνικό Στρατό...

Πηγή: slpress.gr